

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ  
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ  
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ  
Кафедра тэарэтычнага і беларускага літаратуразнаўства

ШАДРУНОЎ Алёг Аляксандравіч

**ТВОРЧАСЦЬ М. КУНДЭРЫ ПРАЗ ПРЫЗМУ ПСІХААНАЛІТЫЧНЫХ  
КАНЦЭПЦЫЙ З. ФРЭЙДА І К. Г. ЮНГА**

Дыпломная работа

Навуковы кіраўнік:  
кандыдат філалагічных навук, дацэнт  
А. У. Вострыкава

Дапушчана да абароны

«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2025 г.

Загадчык кафедры \_\_\_\_\_

кандыдат філалагічных навук, дацэнт Т. А. Марозава

Мінск, 2025

## ЗМЕСТ

|                                                                                                    |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| РЭФЕРАТ.....                                                                                       | 3  |
| РЕФЕРАТ.....                                                                                       | 4  |
| ABSTRACT.....                                                                                      | 5  |
| УВОДЗІНЫ.....                                                                                      | 6  |
| ГЛАВА 1. ІДЭІ ПСІХААНАЛІЗУ Ў ЛІТАРАТУРЫ І КУЛЬТУРЫ ХХ<br>СТАГОДДЗЯ.....                            | 12 |
| 1.1 Асноўныя палажэнні канцэпцыі З. Фрэйда.....                                                    | 12 |
| 1.2 Асноўныя палажэнні канцэпцыі К. Г. Юнга.....                                                   | 15 |
| Высновы па главе 1.....                                                                            | 17 |
| ГЛАВА 2. СІСТЭМА ПЕРСАНАЖАЎ «НЕВЫНОСНАЙ ЛЁГКАСЦІ БЫЦЦЯ»:<br>УВАСАБЛЕННЕ ПСІХААНАЛІТЫЧНЫХ ІДЭЙ..... | 18 |
| 2.1 Аналіз вобраза Томаша.....                                                                     | 18 |
| 2.2 Аналіз вобраза Тэрэзы.....                                                                     | 25 |
| 2.3 Аналіз вобраза Сабіны.....                                                                     | 36 |
| 2.4 Аналіз вобраза Франца.....                                                                     | 39 |
| Высновы па главе 2.....                                                                            | 43 |
| ГЛАВА 3. ФІЛАСОФІЯ ПСІХААНАЛІЗУ Ў МАСТАЦКІМ СВЕЦЕ РАМАНА<br>М. КУНДЭРЫ «НЯВЕДАННЕ».....            | 45 |
| 3.1 Аналіз вобраза Ірэны.....                                                                      | 45 |
| 3.2 Аналіз вобраза Ёзэфа.....                                                                      | 53 |
| Высновы па главе 3.....                                                                            | 55 |
| ЗАКЛЮЧЭННЕ .....                                                                                   | 56 |
| СПІС ВЫКАРЫСТАНЫХ КРЫНІЦ.....                                                                      | 61 |
| ДАДАТАК А .....                                                                                    | 65 |
| ДАДАТАК Б.....                                                                                     | 69 |

# АНАТАЦЫЯ

**Шадруноў Алег Аляксандравіч**

Творчасць М. Кундэры праз прызму псіхааналітычных канцэпцый З. Фрэйда і  
К. Г. Юнга

**Аб'ём даследавання:** 69 старонак, 53 крыніцы, 2 дадаткі.

**Ключавыя словы:** чэшская літаратура, творчасць М. Кундэры, раман «Невыносная лёгкасць быцця», раман «Няведанне», псіхааналіз у літаратуразнаўстве, архетыпы.

**Аб'ект даследавання:** творчасць чэшскага пісьменніка-раманіста М. Кундэры на прыкладзе раманаў «Невыносная лёгкасць быцця» і «Няведанне».

**Прадмет даследавання:** мастацкае ўвасабленне псіхааналітычных канцэптаў З. Фрэйда і К. Г. Юнга ў вобразнай і ідэйнай сістэме раманаў.

**Мэта даследавання:** усебакова прааналізаваць вобразную сістэму і ідэйна-тэматычны кампанент раманаў М. Кундэры «Невыносная лёгкасць быцця» і «Няведанне» праз прызму псіхааналітычных канцэпцый З. Фрэйда і К. Г. Юнга.

**Метады даследавання:** метады цэласнага аналізу літаратурнага тэксту, параўнальна-тыпалагічны, культурна-гістарычны, кантэкстуальны.

**Атрыманыя вынікі і іх навізна:** у працэсе даследавання ўпершыню ў беларускім літаратуразнаўстве была прааналізавана творчая спадчына М. Кундэры з улікам псіхааналітычнай філасофіі, вылучаны і ахарактарызаваны філасофскі складнік твораў, выяўлена ўздзеянне псіхааналізу на мастацкі свет рамана. Сістэма вобразаў раманаў «Невыносная лёгкасць быцця» і «Няведанне» была ахарактарызавана праз прызму дамінантных ідэй і канцэптаў філасофіі З. Фрэйда і К. Г. Юнга.

**Дакладнасць матэрыялаў і вынікаў дыпломнай працы:** навуковыя высновы, што змяшчаюцца ў дыпломнай рабоце, абгрунтаваны і аргументаваны. Метадалагічная база мае комплексны характар. Даследаванне праведзена з улікам дасягненняў беларускага, чэшскага і замежнага літаратуразнаўства, што забяспечвае абгрунтаванасць высноў, сфармуляваных у дыпломнай рабоце.

**Галіна магчымага практычнага прымянення:** матэрыялы даследавання могуць быць выкарыстаныя на лекцыях і практычных занятках па гісторыі чэшскай літаратуры адпаведнага перыяду, у межах інтэгральнага курсу гісторыі славянскіх літаратур, на спецкурсах і спецсемінарах для студэнтаў славянскага аддзялення.

Дадзеная работа была выканана самастойна.

# АННОТАЦИЯ

**Шадрунов Олег Александрович**

Творчество М. Кундеры через призму психоаналитических концепций З. Фрейда и К. Г. Юнга

**Объем исследования:** 69 страниц, 53 источника, 2 приложения.

**Ключевые слова:** чешская литература, творчество М. Кундеры, роман «Невыносимая легкость бытия», роман «Неведение», психоанализ в литературоведении, архетипы.

**Объект исследования:** творчество чешского прозаика М. Кундеры на примере романов «Невыносимая легкость бытия» и «Неведение».

**Предмет исследования:** художественное воплощение психоаналитических концепций З. Фрейда и К. Г. Юнга в образной и идейной системе романов.

**Цель исследования:** комплексно проанализировать образную систему и идейно-тематическую компонент романов М. Кундеры «Невыносимая легкость бытия» и «Неведение» через призму психоаналитических концепций З. Фрейда и К. Г. Юнга.

**Методы исследования:** метод целостного анализа художественного текста, сравнительно-типологический, культурно-исторический, контекстуальный.

**Полученные результаты и их новизна:** в процессе исследования впервые в белорусском литературоведении творческое наследие М. Кундеры было проанализировано с учетом психоаналитической философии, выделена и охарактеризована философская составляющая произведений, выявлено влияние психоанализа на художественный мир романа. Система образов в романах «Невыносимая легкость бытия» и «Неведение» охарактеризована сквозь призму господствующих идей и концепций философии З. Фрейда и К. Г. Юнга.

**Достоверность материалов и результатов дипломной работы:** научные выводы, содержащиеся в дипломной работе, обоснованы и аргументированы. Методологическая база имеет комплексный характер. Исследование проведено с учетом достижений белорусского, чешского и зарубежного литературоведения, что обеспечивает обоснованность сформулированных в дипломной работе выводов.

**Область возможного практического применения:** материалы исследования могут быть использованы на лекционных и практических занятиях по истории чешской литературы соответствующего периода, в рамках интегрированного курса

по истории славянских литератур, на спецкурсах и спецсеминарах для студентов славянского отделения.

Данная работа была выполнена самостоятельно.

## ANNOTATION

**Shadrinou Aleh Alaksandravich**

The works of M. Kundera through the prism of psychoanalytic concepts of Z. Freud and K. G. Jung

**Volume of the study:** 69 pages, 53 sources, 2 appendices.

**Keywords:** Czech literature, works of M. Kundera, novel «The Unbearable Lightness of Being», novel «Ignorance», psychoanalysis in literary studies, archetypes.

**The object of the study:** the work of the Czech writer M. Kundera, using the example of the novels “The Unbearable Lightness of Being” and “Ignorance”.

**The subject of the study:** artistic embodiment of the psychoanalytic concepts of Z. Freud and K. G. Jung in the figurative and ideological system of novels.

**The aim of the study:** to comprehensively analyze the figurative system and the ideological and thematic components of M. Kundera's novels «The Unbearable Lightness of Being» and «Ignorance» through the prism of the psychoanalytic concepts of Z. Freud and C. G. Jung.

**The results of the work and their novelty:** in the process of the study, for the first time in Belarusian literary criticism, the creative heritage of M. Kundera was analyzed taking into account psychoanalytic philosophy, the philosophical component of the works was highlighted and characterized, the influence of psychoanalysis on the artistic world of the novel was revealed. The system of images in the novels "The Unbearable Lightness of Being" and "Ignorance" is characterized through the prism of the dominant ideas and concepts of the philosophy of Z. Freud and K. G. Jung.

**Authenticity of the materials and results of the diploma work:** the scientific conclusions contained in the thesis are substantiated and argued. The methodological base is comprehensive. The study was conducted taking into account the achievements of Belarusian, Czech and foreign literary criticism, which ensures the validity of the conclusions formulated in the thesis.

**Recommendations on the usage:** the research materials can be used in lectures and practical classes on the history of Czech literature of the relevant period, as part of an integrated course on the history of Slavic literatures, in special courses and special seminars for students of the Slavic department.

This work was done independently.